

P O W Ó D Ź 2 0 1 0 R.

SPRAWOZDANIE

Bieruń, 7 lipca 2010 r.

1. Wstęp

Bieruń jest miastem położonym w południowo-wschodniej części województwa śląskiego. Leży nad Wisłą oraz w jej rozległych dolinach lewobrzeżnych dopływów.

Mając na uwadze fakt geograficznego położenia Bierunia i wynikające z niego naturalne zagrożenie powodziowe, a także biorąc pod uwagę fakt powodzi z 1977 r. oraz zalań i podtopień z 1996 r., 1998 r. i 2007 roku, władze miasta na bieżąco informowały odpowiednie służby o stanie wałów i występujących zagrożeniach oraz wnioskowało o podjęcie stosownych działań.

Ostatnia analiza zagrożenia powodziowego i wszelkich spraw z tym związanych miała miejsce na Komisji rolnictwa, Leśnictwa, Ochrony Środowiska i Ładu Publicznego Rady Miejskiej w Bieruniu w dniu 11 maja 2010 roku.

Obecny na tej komisji przedstawiciel Śl.Z.M.iU.W p. inż. Sygut omówił podjęte działania oraz przedstawił plan inwestycji na terenie gminy Bieruń.

Plan inwestycji Śl.Z.M.iU.W BT Bieruń na terenie gm. Bieruń				
l.p.	Nazwa i lokalizacja zadania	Zakres rzeczowy	Okres realizacji	Uwagi
1	Odbudowa prawego wału rzeki Przemszy w m. Bieruń-Czarnuchowice, gm. Bieruń	km 0+800 - 1+450 wał - 0,65 km	2011-2012	Gotowa dokumentacja projektowa
2	Budowa, nadbudowa i przebudowa obustronnych obwałowań przeciwpowodziowych ciekłu Goławiecki, Bieruń Nowy gm. Bieruń	km 0+000 - 1+530 wał - 1,53 km	2011-2012	Dokumentacja projektowa do 30.06.2010
3	Przebudowa prawego wału rzeki Przemszy w km 0+000-0+800, etap II, Bieruń - Czarnuchowice	km 0+270-0+800 wał - 0,53 km	2009-2010	Realizacja przez RPM Lubliniec - termin zakończenia robót 30.06.2010r.
4	Przebudowa prawego wału rzeki Przemszy w km 0+000-0+800, etap II, m. Bieruń - Czarnuchowice	km 0+000-0+270 wał - 0,27km	2010-2011	
6	Przebudowa i nadbudowa obwałowań rzeki Gostynka w km 1+200-3+000 na terenie m. Jajosty, Bieruń, Bojszowy, gm. Bieruń, m. Jedlina gm. Bojszowy, etap II	km 1+200-3+000 wał lewy 1,82km wał prawy-1,82km	2011-2012	
7	Modernizacja obwałowań przeciwpowodziowych ciekłu Młeczna na terenie m. Bieruń, gm. Bieruń, pow. Bieruńsko - Lędziński	km 1+900 - 4+350	2012 -2015	
8	Modernizacja i nadbudowa lewostronnego obwałowania rzeki Wisły w Bieruniu - Czarnuchowicach	km 0+000-0+270 wał lewy - 270 m	2011-2015	

Planowana konserwacja na terenie gm. Bieruń w 2010 roku		
l.p.	Ciek	Zakres rzeczowy
1	Młeczna (obustronne obwałowanie + koryto)	W km 1+900 - 4+400 (od ul. Chemików do ul. Tużyńskiej)
2	Wisła (lewy wał)	W km 2+800-5+400 (od most kolejowego relacji Katowice-Oświęcim do rzeki Gostynki)
3	Gostynka (lewy wał)	W km 0+000-1+200 (od rzeki Wisły do mostu na ul. Krupniczej)

2. Wyciąg z chronologii wydarzeń

Dnia 16 maja 2010 r., po kilkudniowych intensywnych opadach deszczu, które spowodowały gwałtowny wzrost poziomu wody w rzekach. W tym samym dniu, tj. 16 maja dokonano objazdu Bierunia. Wyniki wizji lokalnej w zał. nr 1. Od godz. 22³⁰ Wojewoda Śląski, zarządzeniem nr 4 ogłosił alarm przeciwpowodziowy na terenie powiatu bieruńsko-lędzkiego. Zarządzeniem nr 15/10 z dnia 17 maja 2010 r. Starosta Bieruńsko-Lędzki, w związku z ogłoszonym alarmem przeciwpowodziowym, zobowiązał do zorganizowania Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (GZZK).

Zarządzeniem nr B-0151/81/2010 z dnia 17 maja 2010 r. Burmistrz Bierunia powołał 8 osobowy GZZK. Zostały ustalone dyżury (całodobowo) w siedzibie Komendy Straży Miejskiej w Bieruniu. Od godzin rannych 16 maja monitorowano stan wody na Wiśle, Mlecznej i Gostynce. Z uwagi na fakt, że w kilku miejscach występowały przecieki wody na przepustach wałowych, na bieżąco dostarczane były worki z piaskiem. Materiał ten początkowo był brany z magazynu przeciwpowodziowego ŚZMiUW zlokalizowanego przy ul. Starowiślanej 7. Piasek do worków musiał być ładowany ręcznie, gdyż służące do tego celu urządzenie ślimakowe będące na wyposażeniu tego magazynu było niesprawne. Uszczelniono między innymi obwałowanie pot. Goławieckiego na wysokości ul. Skowronków, uszczelniono dopływ z pot. Bijasowickiego na wys. ul. Budzyńskiej, przepust wałowy na rzece Gostynce (okolice ul. Turystycznej) oraz w Czarnuchowicach na wysokości posesji p. Wróbla, przy ul. Dyrdy i przepust na rzece Przemszy w ciągu ul. Nadbrzeżnej.

Z uwagi na ciągle pogarszającą się sytuację, ciągły wzrost poziomu wód w rzekach zdecydowano, mając na uwadze i w pamięci powódź z 1997 r., o ewakuacji z Czarnuchowice mieszkańców i zwierząt. Decyzja ta podyktowana została coraz poważniejszą sytuacją, szczególnie, że istniało realne zagrożenie od potoku Goławieckiego. Rozpoczęto w pierwszej kolejności ewakuację osób starszych, niepełnosprawnych i niesamodzielnych. Oznaczono jako miejsce docelowe, dla ewakuowanych budynek Gimnazjum w Bieruniu Nowym.

Cały czas w terenie pracowali strażacy z jednostek OSP zarówno Bieruń Stary, jak i Bieruń Nowy i Czarnuchowice. O godz. 17⁰⁰, **17 maja 2010 r.** 50 strażaków + ochotnicy (mieszkańcy Bierunia) pracowali przy uszczelnianiu miejsc zagrożonych oraz odpompowywali ciągle dopływającą wodę. Na bieżąco monitorowano stan wody na rzece Mlecznej, której poziom zwiększał się stwarzając zagrożenie przelania się wody przez koronę wałów na wysokości:

- mostu na ul. Licealnej
- ul. Chemików i wiaduktu kolejowego

Informację o pękniętym wale rzeki Gostynki w Bieruniu – Kopani Sztab Kryzysowy otrzymał ok. godz. 22⁵⁰. Podano, że wyrwa w wale jest w odległości ok. 200 m od mostu nad Gostynką na drodze Kopań – Jedlina i wynosi ok. 25 – 30 m.

Natychmiast przedstawiciele Sztabu oraz p. radny Przemysław Major udali się na miejsce zdarzenia. Jednak z uwagi na noc i intensywne opady deszczu nie można było określić zakresu szkody, a w związku z tym podjęcia stosownych działań. Ogromny szum wody oraz szybko powiększające się rozlewisko były przyczyną rozpoczęcia alarmowania ludności oraz informowania o konieczności ewakuacji. Używano sygnałów dźwiękowych i świetlnych oraz przez megafony przekazywano informacje o konieczności ewakuacji. Po otrzymaniu wiadomości, że przy ulicy Krupniczej i Bijasowickiej zabarykadowali się ludzie, podjęto decyzję o przymusowej ewakuacji, biorąc pod uwagę wiek osób tam mieszkających 94 i 75 lat. Po rozmowie osoby te zgodziły się na ewakuację. 94 letnią kobietę przewieziono najpierw do budynku gimnazjum nr 1, a następnie, zgodnie z decyzją p. dr. Kryczka, do Szpitala Wojewódzkiego w Tychach (gdyż wymagała całodobowej opieki medycznej).

Napierająca woda powodowała zalewanie terenu byłego portu, a na posesji firmy Granitex skierowała się również w kierunku ul. Jagiełły, by za składowiskiem złomu rozlewać się na łągu. W tej sytuacji zaalarmowano mieszkańców ul. Jagiełły – od strony łągu sygnałami świetlnymi, dźwiękowymi i przez megafon oraz chodząc od domu do domu, nakazując przygotować się do ewakuacji.

Zalewane tereny znacznie osiadły wskutek eksploatacji górniczej tworząc bezodpływowe niecki, zmieniając wysokość w terenie oraz powodując kontrspadki rowów melioracyjnych i innych cieków wodnych.

Równolegle prowadzono ewakuację mieszkańców ul. Hodowlanej w Bieruniu Starym. Pomimo uszczelniania, przez pracowników KWK Ziemowit, przepustu pod ul. Turyńską, nie udało się uratować przed zalaniem terenów przy ul. Hodowlanej.

Przez całą noc z **17 na 18 maja**, a następnie w dzień, mimo składania kolejnych zapór z worków z piaskiem, a także skały pływającej woda zalewała coraz to nowe obszary tego terenu. Powiadomiono kolejnych mieszkańców o potrzebie ewakuacji. Apelowano o ewakuację zwierząt.

Alarmowanie i ewakuację przeprowadzali: Straż Miejska, PSP i Policja. Większość mieszkańców opuszczała domy własnymi siłami i środkami, ale część z nich odmówiła ewakuowania się, pozostając w domach. Napierająca woda spowodowała odcięcie im drogi ucieczki. Tych, którzy podjęli jednak decyzję o opuszczeniu domów ewakuowano łodziami PSP, OSP i WOPR, a pozostałym w swoich domach, dowożono codziennie żywność i wodę.

18 maja na teren Bierunia skierowane zostały zastępy straży pożarnej z Gdyni – Gdańska – Sopotu oraz Poznania z łodziami i pompami.

Magazyn przeciwpowodziowy Śląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych, zlokalizowany przy ulicy Starowiślanej, został zatopiony – odcinając sztab kryzysowy od możliwości poboru tam piasku i worków. Brak możliwości pozyskania piasku od innego dostawcy zmusił sztab do podjęcia decyzji o rozpoczęciu pobierania piasku z okolic Łysiny. Apelowano również o dostawę worków. W województwie śląskim brakowało worków na piasek, więc sprowadzono je z Gdańska.

Łącznie w Bieruniu wykorzystano 90 tysięcy worków i zużyto około 2 tysiące ton piasku.

18 maja w godzinach popołudniowych na ul. Warszawskiej, od mostu rozpoczęto budowę wałów ochronnych z worków, a następnie skały pływającej. W trakcie budowy tych wałów część mieszkańców utrudniała te prace nie chcąc dopuścić do zalania ich domostw. Poinformowano sztab o możliwości rękoczynów. Dlatego postanowiono wezwać do pomocy wojsko. Do Bierunia skierowano 12 żołnierzy z łodziami ratunkowymi, natomiast amfibię skierowano do Chełmu Małego.

Z uwagi na teren klęski powodzi, wojsko oraz strażaków zakwaterowano w hotelu „Adria” przy ul. Jagiełły.

Sztab zdecydował o uruchomieniu punktu wydawania posiłków w restauracji „Czarno-biała” przy ul. Warszawskiej. Jednak z uwagi na zbyt wysoki koszt 1 posiłku, zorganizowany został punkt żywieniowy w budynku gimnazjum nr 1. Za fakt godny uwiecznienia należy uznać wyjątkowe poświęcenie odpowiedzialnego za wyżywienie pana Dariusza Białożyta.

Obecność wojska, jego działania ewakuacyjne, patrolowe i inne przyczyniły się do spadku negatywnych emocji wśród mieszkańców.

Podjęte, **18 maja**, działania nie były w pełni skuteczne, gdyż wody rzeki Gostynki przy budynku „Degolówki” zaczęły przelewać się przez ul. Warszawską w kierunku północnym i zachodnim. Budynki przy tej ulicy zostały zalane po obu jej stronach na długości ok. 300 m. Poprzez zagrodę p. Heroka i pod wiaduktem w ulicy Patriotów woda zaczęła zalewać posesje przy ulicy Bohaterów Westerplatte i Skowronków, opierając się dopiero na prawym wale Potoku Goławieckiego. Sam Potok gołaniecki był już w tym czasie wypełniony do korony swoich obwałowań, które były i nadal są w bardzo złym stanie technicznym. Przelewająca się przez koronę wału woda Potoku Goławieckiego stwarzała bezpośrednie zagrożenie dla mieszkańców Czarnuchowic. Dlatego sztab podjął decyzję o potrzebie ewakuacji. Jednak tylko niektórzy z nich zdecydowali się na opuszczenie zagrożonego terenu.

W uzgodnieniu z kierownikiem akcji PSP podjęto decyzję o usypywaniu wału ze skały pływającej od północnej strony ul. Warszawskiej – parking vis a vis Degolówki – w celu zapobieżenia dalszemu zalewaniu terenów wzdłuż ul. Warszawskiej i w Czarnuchowicach. Przelewające się wody Gostynki skierowane zostały do międzywala Wisły.

W tym czasie do Bierunia dotarł bardzo wydajny zestaw pompowy z Hlucina z Republiki Czeskiej wraz z obsługą.

Wydajność tej pompy to $1,5 \text{ m}^3$ (sek = $90 \text{ m}^3/\text{minutę} = 5.400 \text{ m}^3/\text{godzinę} = 129.600 \text{ m}^3/\text{dobę}$). Oczywiście podane wielkości są teoretycznymi, gdyż na ich wydajność wpływ ma między innymi długość rur, którymi tłoczona jest woda. Można przyjąć średnią, faktyczną wydajność na $90.000 \text{ m}^3/\text{dobę}$. Była to pompa spalinowa, która zużywała 1.800 l oleju napędowego/dobę.

19 maja, przez cały dzień, trwało umacnianie wałów Potoku Goławieckiego przez wyjątkowo zaangażowanych mieszkańców (od dzieci i młodzież, aż do osób starszych). Ponadto PSP zadysponowała dwa kontenery powodziowe z rękawami na odcinku ok. 300 m. Ułożono wzdłuż Potoku Goławieckiego wał z folii wzmocniony workami z piaskiem.

Jednostkami PSP, OSP Bieruń Nowy, WOPR dostarczono mieszkańcom, którzy pozostali w zalanych domach wodę, żywność i pokarm dla zwierząt.

W tym dniu ustabilizowało się lustro wody powodziowej. Szacuje się, że tereny od ul. Wspólnej do „Degolówki” zalało 40 mln m^3 wody (ścieków).

Przepust – śluza został otwarty **21 maja** o godz. 12⁴⁰. Jak okazało się, to pionierskie rozwiązanie, zaproponowane i wykonane przez firmę p. G. Chroboka z Bojszów wydatnie skróciło czas usuwania wody z zalewiska.

Ponieważ poziom wody w Wiśle w dniu **21 maja** w stosunku do maksymalnego obniżył się o 2 m, dlatego zagrożenie w dopływach Wisły i ciekach zaczęło zmniejszać się. PSP przegrupowało z terenu Bierunia kontenery z Pszczyny i Gliwic, zastępy z Pomorza i Wielkopolski. W ich miejsce do Bierunia dotarło 7 zastępów z OSP Bielsko-Biała w celu likwidacji zalewiska przy ul. Skowronków.

Podjęto również decyzję o uruchomieniu jednym pasem ruchu – ruchu samochodowego. Z „odsłoniętych” domów i piwnic rozpoczęto pompowanie wody. Do Bierunia dotarły zastępy OSP Biskupice i OSP Pobiedzisko, które pompowały wodę z rozlewiska przy ul. Dyrdy w Czarnuchowicach. Oba te zastępy przyjechały z własnej woli, społecznie.

Sytuacja powodziowa ulegała z godziny na godzinę, widocznej okiem, poprawie. Dlatego swoje działania zakończyły zastępy OSP z Bielska-Białej.

22.05.2010 r. w godzinach wieczornych, z uwagi na zauważony przeciek pod dk-44 w Babicach, ponownie zamknięto dla ruchu samochodowego ul. Warszawską.

25 maja, w celu przyspieszenia opróżniania łągu z wód powodziowych, rozpoczęto prace mające na celu uruchomienie przepompowni wód powierzchniowych przy ulicy Jagiełły. Do prac zaangażowano nurków z Rybnika, którzy wydobyli spod wody kable zasilające pompy i odłączyli je ze skrzynek rozdzielczych prądu. Następnie firma elektryczna p. Grzegorza Kloca wraz z przedstawicielami Vattenfalla doprowadziła do 4 pomp tymczasowe zasilanie. Zgodnie z wytycznymi Sanepidu Sztab zlecił dezynfekcję budynków mieszkalnych, z których wypompowano już wodę.

W tym dniu zainstalowano drugą, bardzo wydajną czeską pompę z Litomierzyc o wydajności 1,5 m³/s.

28 maja, po przeniesieniu z Jedliny, uruchomiona została trzecia pompa czeska z Ołomuńca. Ogromne ilości odpadów, które przytransportowały ze sobą wody powodziowe zmusiły Sztab do rozpoczęcia na szeroką skalę ich usuwania. Jednocześnie usuwane były meble, sprzęt AGD itd. z zalanych budynków, a które to odpady mieszkańcy wystawiali przed swoje posesje. Kontynuowane też było pompowanie wód z zalanych piwnic. Prace te wykonywali: wolontariusze, górnicy, 10 zastępów PSP.

2 czerwca 2010 r. w związku z intensywnymi opadami deszczu sztab zlecił bieżącą kontrolę poziomu wód w Wiśle, Gostynce, Przemszy, Potoku Goławieckim, Mlecznej i Potoku Stawowym.

Z uwagi na fakt przepuszczania na długości ok. 4 m wału Potoku Goławieckiego, w rejonie ul. Skowronków, przystąpiono do uszczelnienia tego wału. Również na Gostynce, przy ul. Turystycznej, uszczelniono 2 przepusty (jeden przepust bez kłapy, drugi nieszczelny).

3 czerwca 2010 r. przefrontowano zestaw pompowy czeski (Litomierzycy) do PSP Kielce.

W sumie na terenie Bierunia Nowego zalane były 22 budynki mieszkalne.

4 czerwca 2010 r. odbyło się posiedzenie Powiatowego Sztabu Kryzysowego, w którym udział wzięli między innymi – Wojewoda Śląski, Śląski Komendant Wojewódzki PSP, Szef Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego. Ustalono, że na teren powodzi zadysponowany zostanie pluton wojsk chemicznych z Tarnowskich Gór – do dezynfekcji obiektów użyteczności publicznej oraz tereny wokół, a także dezodoryzacji.

W tym dniu, Wojewoda Śląski, zarządzeniem nr 12/2010 odwołał alarm przeciwpowodziowy dla powiatu bieruńsko-lędzińskiego.

W tym tylko dniu, z samej tylko ul. Jagiełły wywieziono 3 samochody ciężarowe oraz 4 przyczepy traktorowe, natomiast z ulicy Budzyńskiej – 8 samochodów ciężarowych.

7 czerwca następuje przegrupowanie pompy z Ołomuńca do Rzeszowa, natomiast dzień później zestaw pompowy z Hlucina został skierowany do Brzeska.

Ponieważ odprowadzono wody powodziowe z wszystkich zalanych budynków mieszkalnych, zakładów pracy i instytucji, upraw rolnych i całego przyległego terenu w dniu **13 czerwca 2010 r.** o godz. 13⁰⁰ podjęto decyzję o zakończeniu działań – po osiągnięciu założonego celu.

Skutki tej powodzi to:

- zalanych 1.600 ha użytków rolnych w miejscowościach: Kopań, Bijasowice, Zabrzeg, Bieruń Nowy i częściowo Czarnuchowice
- zalanych lub podtopionych 870 budynków mieszkalnych i gospodarczych
- zalana do wysokości 2 m hala sportowa
- zalana oczyszczalnia ścieków, do której przez cały czas dopływały ścieki bytowe z wyżej położonego osiedla przy ul. Warszawskiej i okolic
- zalana przepompownia wód powierzchniowych przy ulicy Jagiełły
- ewakuowanych zostało łącznie ponad 2300 osób, z czego większość opuściła domy samodzielnie, a łodziami PSP, OSP i WOPR ewakuowano ponad 100 osób.

Co zrobić z tym gigantycznym rozlewiskiem ? Jak pozbyć się tych ścieków ?

Burmistrz Bierunia p. Ludwik Jagoda zwrócił się w tej sprawie o pomoc i poradę do p. Gerharda Chroboka z Bojszów. W następstwie tego, w dniu **20 maja 2010 r.**, odbyły się dwa posiedzenia połączonych zespołów zarządzania kryzysowego powiatowego i miejskiego.

W pierwszym posiedzeniu udział dodatkowo wzięli:

V-ce Wojewoda Śląski, Z-ca Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP oraz prezes specjalistycznej firmy inżynieryjnej p. G. Chrobok i przedstawiciele Śląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych.

W trakcie tego posiedzenia stwierdzono, że pompownie wody z zalewiska oraz spuszczenie wody grawitacyjnie poprzez przepusty w wale trwać będzie miesiącami – co nie jest do przyjęcia również z uwagi na skażenie wód zalewowych. Ponadto poziom wody w Wiśle był już o 1,5 m niższy od poziomu wody w zalewisku. Rozważano dwa warianty działań przyspieszających opóźnianie zalewiska:

I. wykonanie wału Wisły przewiertu rurowego – wariant ten odrzucono

II. „sztuczne” przerwanie lewego wału Wisły poprzez wykonanie w nim sztucznej śluzy z Larsenów. Po dwukrotnej interwencji u wojewody śląskiego p. Zygmunta Łukaszczyka, zastępcy dyrektora Śl.Z.MiU.W. p. Mainka wyraził zgodę na „wejście w teren”, czyli dokonanie przerwania wału.

Ostateczna zgoda p. wojewody miała miejsce po pisemnym wzięciu odpowiedzialności za skutki tych działań przez Burmistrza Bierunia oraz Starostę Bieruńsko-Lędzińskiego.

Podsumowanie akcji usuwania skutków powodzi

1. W wyniku podjętych przez siły i środki PSP, OSP i Republiki Czeskiej wielokierunkowych działań, w okresie od 18 maja do 13 czerwca 2010 roku doprowadzono do usunięcia z zalanych terenów wód powodziowych o objętości ponad 41 mln m³.

2. W całym okresie działań ratowniczych na terenie Bierunia, które trwały 640 godzin, zaangażowanych było:

a) ratowników PSP	744 osoby,	214 samochodów
b) ratowników OSP	245 osób,	63 samochody
c) ratowników z Czech	40 osób,	12 samochodów
d) trzy wysokowydajne czeskie zestawy pompowe		
e) cztery zestawy pompowe PSP		
f) służby pogotowia energetycznego	9 osób,	3 samochody
g) wojsko	20 osób,	2 samochody
h) Policja	145 osób,	33 samochody
i) Straż Miejska	20 osób,	2 samochody
j) WOPR	12 osób,	2 samochody
k) inne służby	223 osoby	42 samochody
l) górnicy z KWK „Piast”	395 osób	

Na wyróżnienie zasługuje współpraca z Vattenfallelem, RPWiK, Sanepidem Tychy, lekarzem wojewódzkim weterynarii, Policją oraz KWK „Piast” i „Carbudem”.

Ponadto zaangażowane były łodzie ratunkowe PSP, OSP, wojska, WOPR i harcerzy z Jastrzębia.

3. Wykorzystano 90.000 worków do piasku.

4. Zużyto ponad 2.000 ton piasku.

5. Zastosowano 12.500 ton skały dołowej.

6. Zużyto 47.960 l oleju napędowego.

7. Zużyto 3.570 l benzyny.

8. Bieruń w maju i czerwcu atakowany był z pięciu stron:

- a) Gostynki
- b) potoku Goławieckiego
- c) Przemszy
- d) Mlecznej
- e) ul. Hodowlanej.

3. Powódź w rejonie ulicy Hodowlanej

Rejon ulicy Hodowlanej w Bieruniu Starym to teren położony w niecce powstałej w wyniku eksploatacji górniczej, prowadzonej przez KWK „Ziemowit”. Obszar ten osiadł w stosunku do otaczającego go terenu o ponad 8 metrów.

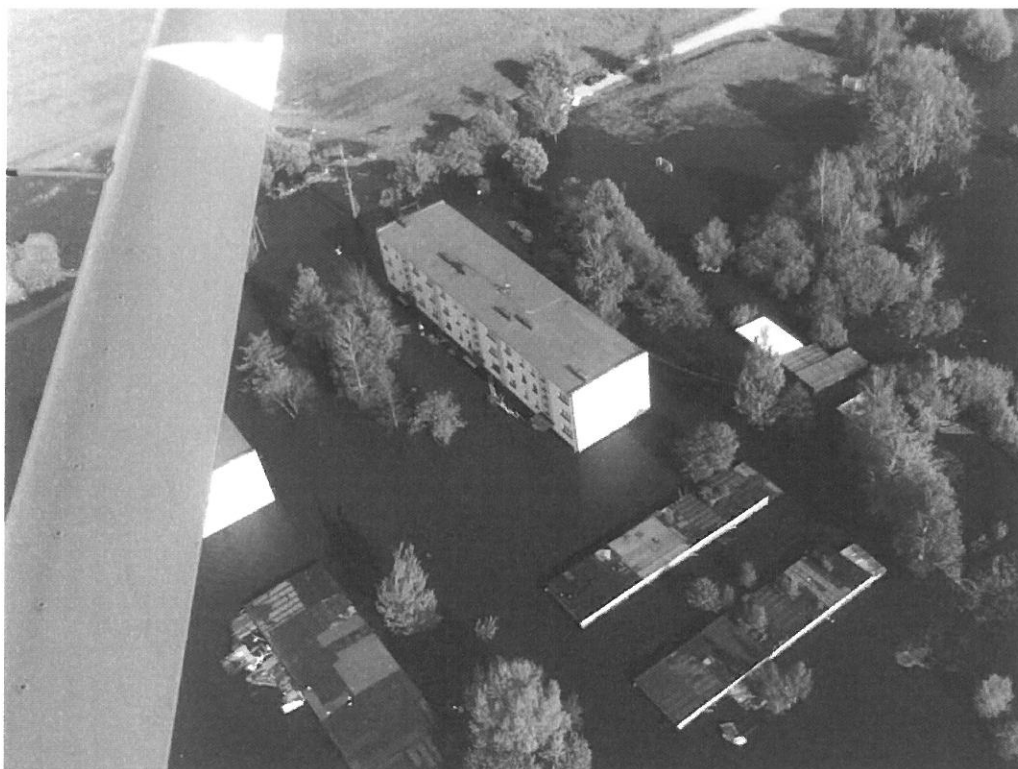
Przy ulicy tej zlokalizowane są 3 gminne budynki mieszkalne wielorodzinne, w tym dwa budynki trzy kondygnacyjne po 18 mieszkań w każdym oraz jeden budynek dwu kondygnacyjny o 4 mieszkaniach.

Teren tych budynków przy intensywnych opadach był każdorazowo zalewany, mimo bieżącego odprowadzania wody z tej niecki przez kopalnię Ziemowit za pomocą stałych przepompowni do rzeki Mlecznej. Wiadomym jest, że przepompownie nr 5 i 6 miały zostać zmodernizowane, a rurociągi do przesyłu wody miały zostać wymienione. Jednak terminz realizacji tych zamierzeń były sukcesywnie przesuwane.

W wyniku długotrwałych i intensywnych opadów deszczu, w nocy z 17 na 18 maja zalana została stacja trafo odcinając zasilanie do przepompowni i w/w budynków.

Dalsze intensywne opady deszczu powodują więc szybsze zalewanie niecki, a w końcowym etapie zalanie terenu wokół budynków mieszkalnych, następnie piwnic. W budynku nr 1 parter zalany został do wysokości 1 m, natomiast w budynku nr 3 – do wysokości 70 cm.

Na obszarze tym powstało zalewisko o szacunkowej powierzchni, wg stanu na 21 maja br. około 50 hektarów i pojemności ponad 1 mln m³ wody. Zalane zostały również uprawy rolne i łąki oraz część ulicy Hodowlanej.

Ponieważ narastało zagrożenie dla zdrowia i życia osób, sztab kryzysowy podjął z wyprzedzeniem decyzję o ewakuacji ludności. W związku z tym podstawiono autobus. Część mieszkańców rozlokowała się u swoich rodzin lub znajomych we własnym zakresie, 38 osobom gmina zapewniła dach nad głową, nocleg, wyżywienie oraz bardzo dobre warunki sanitarno-higieniczne w budynku Szkoły Podstawowej nr 3 w Bieruniu Nowym. Od 25 maja

2010 r. powodzianie zakwaterowani w SP-3 zostali przekwaterowani do hotelu „Hostel” (19 osób) oraz 19 osobom zapewniono zamieszkanie w lokalu zastępczym.

Ponieważ kopalni „Ziemowit” nie udało się uruchomić przepompowni, dlatego przystąpiła do budowy doraźnej rozdzielni elektrycznej na ul. Hodowlanej. Na ulicy tej zamontowano też 5 pomp elektrycznych oraz zbudowano 3 rurociągi stalowe $\varnothing$ 150 o długości ponad 300 m każdy. Przesyłana tymi rurociągami pompowana woda skierowana została do rowu melioracyjnego, którym grawitacyjnie spływała w kierunku zalewiska przy ulicy Chemików – zalewając w konsekwencji jezdnię.

Z rozlewisk przy ul. Chemików woda przepompowywana była do Potoku Stawowego i dalej do rzeki Mlecznej. Wydajność każdej z pracujących pomp kopalnianych to ok. 2 m^3 wody na minutę.

W związku z brakiem oczekiwanych efektów pompowania, do akcji w dniach 9 – 26.06.2010r. przystąpiły jednostki Państwowej Straży Pożarnej, po opanowaniu i zakończeniu sytuacji powodziowej w innych rejonach Bierunia i Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego.

Uzgodniono, że kopalnia Ziemowit wykona wokół 2 budynków 3 kondygnacyjnych doraźne obwałowanie ze skały płonnej o długości ok. 600 m. Obwałowanie do miało na celu wydzielenie z całego 50 ha zalewiska mniejszego obszaru tylko wokół zalanych budynków, z którego znacznie pręcej można odpompować wodę w celu odwodnienia, osuszenia i umożliwienia powrotu mieszkańców do swoich domów.

18 czerwca br. udało się obniżyć poziom wody w budynku nr 4 do tego stopnia, że pracownicy Pogotowia Energetycznego przywracają do niego zasilanie energetyczne.

Podjęte działania, mające na celu budowę dodatkowego rurociągu z PCV przyniosły oczekiwany efekt. Wieczorem 24 czerwca poziom wody obniżył się o tyle, że w budynku nr 3 odsłoniły się wejścia do klatek schodowych. W następnym dniu podłączono prąd to tego budynku.

26 czerwca większość mieszkańców powróciła do bloku nr 4, natomiast do bloku nr 3 mieszkańcy wracają stopniowo.

Łączny czas pompowania wody przez PSP z okolic budynku nr 3 i 4 wyniósł 415 godzin.

W działaniach tych udział wzięło:

- 117 samochodów PSP i 226 strażaków PSP
- 10 samochodów OSP w ramach KSRG i 35 strażaków OSP
- 2 samochody innych OSP i 10 strażaków OSP
- 1 samochód pogotowia energetycznego i 4 pracowników
- 12 samochodów innych służb i 40 osób.

4. Straty powodziowe

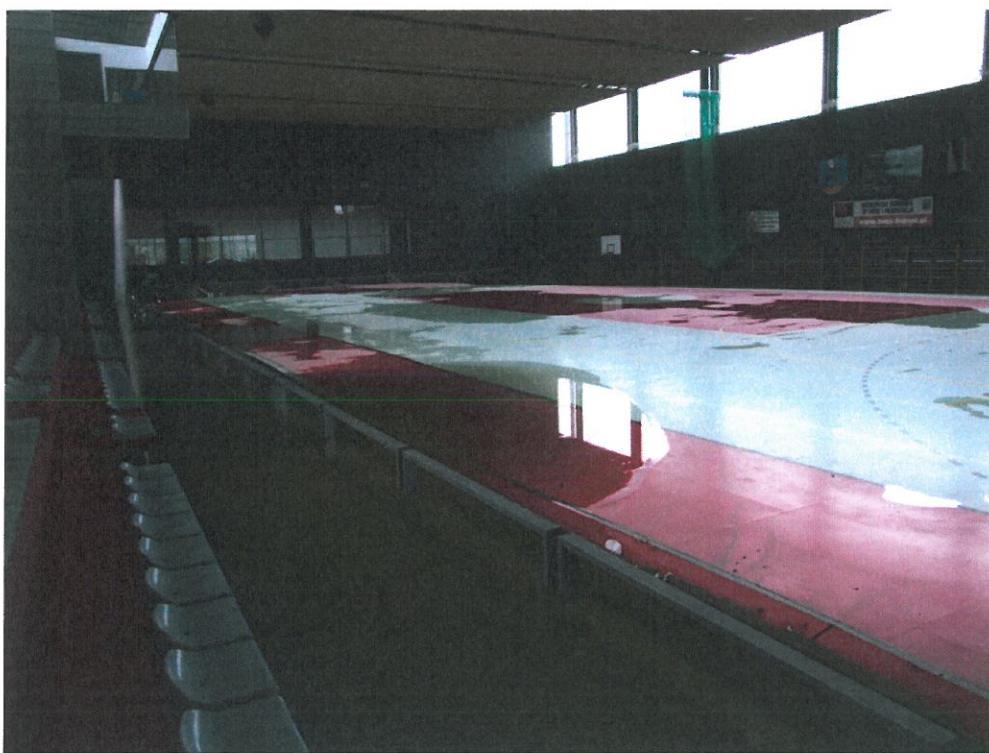
4.1. Straty w obiektach komunalnych oraz koszty poniesione podczas usuwania skutków powodzi

I. Oszacowanie strat w obiektach komunalnych

A) Hala sportowa przy Gimnazjum nr 1

– zalana została wodami powodziowymi, zmieszanymi ze ściekami, do wysokości ok. 2,0m, o czym świadczy odległość pomiędzy posadzką płyty głównej, a dolną krawędzią tablicy kosza do koszykówki.

W związku z tym do wymiany nadaje się :

- cała płyta główna
- okładzina ścian do wysokości 2 m
- wyposażenie wentylatorowni, instalacja klimatyzacji i kotłownia gazowa

Do remontu : pomieszczenia przynależne m.in. szatnie z węzłami sanitarnymi, magazyny sprzętu sportowego, pokój nauczycieli w-fu, pomieszczenie przyłącza energetycznego i inne.

Szacunkowy koszt remontu – 4 mln zł.

B) Budynek Gimnazjum nr 1 przy ul. Warszawskiej

– woda powodziowa zalała piwnice i kotłownię gazową.

Do wymiany : stolarka okienna i drzwiowa, tynki, kocioł gazowy wraz z instalacją i automatycznym sterowaniem.

Szacunkowy koszt: ok. 200 tys. zł.

C) Oczyszczalnia ścieków wraz z budynkiem socjalnym i biurowym przy ul. Jagiełły 13

Oczyszczalnia została zalana w 100% .

Budynek socjalny został zalany do wysokości ok.2,5 m, w 100% nadaje się do remontu: tynki, stolarka okienna i drzwiowa, wyposażenie.

W budynku biurowym zalane zostały piwnice, w których po osuszeniu wymagana jest dezynfekcja, wymiana tynków oraz stolarki drzwiowej, prawdopodobnie również instalacji elektrycznej.

Oszacowano, że łączne koszty usuwania skutków powodzi wyniosą ok. 4 mln zł.

D) Infrastruktura drogowa

Na skutek powodzi zalane zostały całkowicie n/w drogi gminne, które wymagają wymiany podbudowy i odbudowy nawierzchni:

- ul. Jagiełły   dł. 1200 m
- ul. Krupnicza   dł. 975 m
- ul. Groblana   dł. 620 m + przepust
- ul. Budzyńskiej   dł. 685 m + przepust
- ul. Zuchowa   dł. 319 m
- ul. Starowiślana   dł. 467 m + przepust
- ul. Soplicy   dł. 325 m
- ul. Przecznicza   dł. 968 m
- ul. Nadbrzeżna   dł. 640 m
- ul. Skowronków   dł. 1246 m + przepust

Szacunkowy koszt odbudowy w/w dróg to ok. 4,8 mln zł.

- ul. Wiślana na odcinku od Bijasowic do ul. Warszawskiej dł. 2190 m, całkowicie znajdowała się pod wodą , a po jej opadnięciu prowadzony jest nią b. ciężki transport drogowy dla usuwania skutków powodzi; zniszczone zostały również 4 przepusty w jej obrębie. Koszt jej odbudowy to ok. 1,1 mln zł.

Zniszczeniu uległy drogi gminne , stanowiące jedyne drogi ewakuacyjne dla terenów powodziowych, którymi prowadzony był również transport ciężkiego sprzętu:

- ul. Majowa – Kościelna   dł. 1580 m
- ul. Żywiczna   dł. 590 m
- ul. Lipcowa   dł. 250 m
- ul. Peryferyjna –Bijasowicka   dł. 3083 m
- ul. Równoległa   dł. 1193 m
- ul. Dyrdy   dł. 1434 m
- ul. Hodowlana   dł. 1012 m
- ul. Wita dł. 512 m wraz z obiektem mostowym na rzece Mlecznej

Szacunkowy koszt odbudowy w/w dróg i mostu to ok. 13,8 mln zł.

E) Przepust pod ul. Peryferyjna

Mimo, że jest to element infrastruktury drogowej , to z uwagi na konieczność utrzymania przejezdności ul. Peryferyjnej dokonano remontu tego przepustu w trybie awaryjnym. W dn. 24 maja doszło do załamania przepustu drogowego Ø 1000 w ciągu ul. Peryferyjnej, którą odbywał się transport ciężkimi samochodami materiału do zasypania przerwanego wału na rzece Gostynce. Awaryjnie w dniach 26-27 maja br. wymieniono rury przepustowe, udroźniono rów w stronę Gostynki, uzupełniono nawierzchnię tłuczniem, umożliwiając dalszy transport skały, a następnie w czerwcu wybudowano ściankę czołową przepustu Ø 1000 i przywrócono nawierzchnię asfaltową.

Koszt w/w robót to 62 tys. zł.

F) Kanalizacja deszczowa

Konieczne do wykonania prace remontowe na ciągach kanalizacji deszczowej ulic zalanych podczas powodzi tj. Warszawskiej, Korfantego, Budzyńskiej, Zuchowa, Bijasowickiej, Jagiełły , Wawelskiej, Starowiślanej, Patriotów, Skowronków i Dyrdy. Szacunkowy koszt – 3.1 mln zł.

G) Budynki komunalne przy ul. Hodowlanej

- teren zalany wodami opadowymi i gruntowymi, budynki zlokalizowane w „siodle” – niecce. Z uwagi na nagminne (kilka razy w roku), zalewanie piwnic oraz terenu wokół budynków, dalsze zamieszkiwanie tych budynków jest szkodliwe dla zdrowia osób tam mieszkających. Konieczne wybudowanie w innym miejscu nowych mieszkań i przeniesienie tam mieszkańców ul. Hodowlanej.

Wybudowanie mieszkań dla 40 rodzin to koszt ok. 10 mln zł.

H) Budowla gminna – kapliczka przy ul. Warszawskiej-Niedługiej.

Kapliczka została zalana wodami powodziowymi. Do wymiany : tynki, drzwi wejściowe i wyposażenie.

Koszt ok. 10 tys. zł.

II. Zestawienie poniesionych kosztów związanych z usuwaniem skutków powodzi

1. Przebudowa przepustu w ciągu ul. Peryferyjnej – Bijasowickiej	–	61.648,11 zł
2. Najem osuszaczy dla budynków mieszkalnych prywatnych	–	52.080,00 zł
3. Wywóz odpadów komunalnych, wielkogabarytowych oraz poremontowych	–	122.881,31 zł
4. Odkomarzanie – dwukrotne	–	39.696,36 zł
RAZEM :		276.305,78 zł

4.2. Straty poniesione przez bieruńskich przedsiębiorców

1. Liczba poszkodowanych podmiotów gospodarczych	-	21 szt.
2. Wyszacowane straty w majątku tych podmiotów	-	10 mln zł
3. Liczba pracowników zatrudnionych w poszkodowanych podmiotach	-	123 osoby
4. Liczba utraconych miejsc pracy	-	3 szt.
5. Wartość wstrzymanej lub utraconej produkcji u pracowników dotkniętych powodzią	-	1,2 mln zł

4.3. Straty w rolnictwie

1. Powierzchnia terenów zalanych	-	1.500 ha
2. Powierzchnia zniszczonych użytków rolnych	-	432 ha
3. Ilość zalanych gospodarstw rolnych	-	46 szt.
4. Zalana powierzchnia użytkowa budynków: gospodarczych i inwentarskich	-	290 szt.
o powierzchni	-	87.000 m ²
5. Straty w budynkach gospodarczych	-	724.500,00 zł
6. Straty w zwierzętach	-	23.280,00 zł
7. Straty w środkach produkcji rolnej:		
a) pasze	-	200 ton
b) nasiona	-	15 ton
c) nawozy	-	45 ton
d) maszyny rolnicze	-	300 ton
8. Wartość strat w środkach produkcji rolnej	-	600 tys. zł

4.4. Straty w prywatnych budynkach mieszkalnych i w mieniu ruchomym

1. Zalana powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych:		
a) ilość	-	480 szt.
b) powierzchnia	-	48.000 m ²
2. Zalana powierzchnia użytkowa budynków gospodarczych:		
a) ilość	-	100 szt.
b) powierzchnia	-	5.000 m ²
3. Mienie ruchome	-	19.200 tys. zł
4. Pojazdy	-	150 tys. zł

5. Pomoc powodzianom

5.1. Pomoc rządowa

Rząd RP przeznaczył dla powodzian pomoc w postaci zasiłków celowych na:

- zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych w kwocie do 6.000 zł
- remont i odbudowę substancji mieszkaniowej w kwotach do 20.000 zł i do 100.000 zł.

W związku z brakiem doprecyzowania podstaw wypłaty zasiłku celowego do 6.000 zł, w dniu 26 maja 2010 r. do kancelarii Prezesa Rady Ministrów poprzez Wojewodę Śląskiego, Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego, wystosował pismo informujące o wzroście niezadowolenia wśród powodzian oraz narastającej agresji na skutek konieczności wypełniania 17 stronicowej ankiety z niepotrzebnymi, uwłaczającymi pytaniami.

Zawnioskowano o podjęcie działań, zmierzających do uproszczenia zasad przyznawania w/w zasiłku.

Na dzień 6.07.2010 r. wydano następujące decyzje:

- dotyczące zasiłku celowego do 6 tys. zł dla	193 rodzin
- dotyczące odmowy zasiłku celowego do 6 tys. zł dla	39 rodzin

Powodzianie złożyli wnioski o zasiłek celowy na remont lub odbudowę lokali mieszkalnych:

- wnioski do 20.000 zł	- 138 rodzin
- wnioski powyżej 20.000 zł do 100.000 zł	- 101 rodzin

5.2. Ponadto MOPS wydał następujące decyzje:

- dotyczące osuszania budynków mieszkalnych dla	44 rodzin
- dotyczące nieodpłatnego drewna opałowego dla	7 rodzin
- dotyczące przydziału campingu dla	10 rodzin

5.3. W dniach 19 – 22.05.2010 r. otrzymano nieodpłatnie z kopalni „Piast”, a sztab rozdysponował powodzianom węgiel:

orzech	11 ton
miął	10 ton
retopal – ekogroszek workowany	0,75 tony

Ponadto przydzielono nieodpłatnie przez Kompanię Węglową dla powodzian z Bierunia:

- 32 tony ret opalu – odbiór indywidualny z kopalni „Piast”
- 41 ton orzecha – odbiór indywidualny z kopalni „Ziemowit”.

5.4. Odkomarzanie na powierzchni 62 ha 30 km wałów i cieków na łączną kwotę 40.000 zł.

Metakna sturbona

Miechów, 16.05.2010r. - ciepłe opady deszczu

- 15⁰⁰-16⁰⁰ dokonaniem powas z p. Sobotą i p. J. Plewoniakiem wraz z patrolami strażnicy Miechowskiej, stajarki Biernia Nowej.
- a) stan wody w kłobie 243 cm
  - b) przy ul. Miślarnej (od Szpitala) woda spływała jeszcze do Wisły
  - c) ul. Słowackiego wraz z patrolami Gofantekiem wraz z patrolami, woda spływała do potoku (wzrosty tereny były zalane)
  - d) strażnicy z OSP Czarnobrodzie zorganizowali ekipę do ratowania psów na placu magazynu p/pow. przy ul. Staroślana
  - e) patrolami p. T. Konwiliński podstawił pompę pod ratunek psów z potokiem (ul. Staroślana → ul. Słowackiego, przepust)
  - f) współpracownik S.M. do biuro informowania mieszkańców o pogotowiu w sytuacji powodowej.

18⁰⁰ S.M. poinformowała mieszkańców o postępiei terenu przy ul. Jazdki - pomocy OSP Biernia Stara.

20⁰⁰-21⁰⁰ dokonaniem stajarki Biernia.
Woda w kłobie - w korycie, poziom 264 cm

- ul. Siewerskiego - woda spływa do Potoku Gofanieckiego
kolej z piaskiem - przygotowane
- ul. Budryńskiego - "ciężko" zalane, ale pod dnem
woda jeszcze nie poleciała
- ul. Jagiello - pr. stawa dwa dnem narwane
na zalanie - woda poleciała pod dnem
- ul. Bijańskiego - bez uwagi
- ul. Perzyskiego - w piwnicy p. Bergersa woda
perwersna (nieki postać)
- ul. Turystyczna (między Policką a ul. Beresinowską)
pola zalane
- ul. Beresinowa - bez uwagi
- ul. Hosiowiana - bez postępców, bilbawstwu
gdzieś z ulic "Ziemant". Perwersna woda
re studnieni kanalizacji deszczowej.
Kotłownia w budynku nr 3 sprawa, w piwni
pobrano.

Terminach, 17.05.2010r.

- 8⁴⁰
- stan wody w Wście 4,06 m (stan alarmowy
funkcyjny o 60 cm)
  - w Czaruchowicach racyma przewidzieć wodę (p. Mieszko)
- 10⁰⁰
- poziom wody Wście 4,68 m
- 11⁵⁰
- " " " 4,94 m
- od 11⁵⁰
- monitorowanie korytarza w P. Starosty

- 12⁰⁰ p. kierownik Wzrost poinformował, że Goczałkowice od 11⁰⁰ sprężarki po 60 m³/s, od 12⁰⁰ 80 m³/s, a od 13⁰⁰ po 100 m³/s.
- 13⁰⁰ poziom wody w Hście 504 cm
- 14³⁰ Informacja ze Strazy Miejskiej. Maszyna Goczałkowice sprężarki po 100 m³/s, ale do przewodu awaryjnego brakuje paru centymetrów, a wody przybywa.
Gdy woda będzie wprężać przewodem awaryjnym, to trudno przewidzieć wpręża m³/s.
- 14³⁵ - potrzebna dominiemia wzdłuż z piaskiem na ul. Budrykowskiej (woda przy mostku na wys. 60 cm).
- ul. Madboreina potrzebna służa płusadownienie p. Stanbierca
- ul. Nasboreina potrzebne wodni z piaskiem.
- ul. Słomanków - Równoległa potrzebne jenere wodni z piaskiem
- ul. Słomanków (winliel) - potrzebne wodni z piaskiem.
- 14⁵⁵ - mimo podniesienia fawadli > 70 cm - przepade przez kładki ratyfikowane.
- 15⁰⁰ - poziom wody 514 m w Hście

STANY RZEKI WISŁA

Stan ostrzegawczy 2,20 m

Stan alarmowy 3,30 m

DATA	GODZINA	STAN WODY(cm)	WZROST(+/-)(cm)
16.05.2010	8.00	216	-
	14.00	238	+22
	15.00	248	+10
	19.00	251	+3
	20.30	264	+13
17.05.2010	8.00	406	+142
	11.00	484	+78
	12.00	494	+10
	13.00	504	+10
	14.00	510	+6
	15.00	514	+4
	16.00	522	+8
	17.00	532	+10
	18.00	542	+10
	19.00	550	+8
	20.00	556	+6
	21.30	570	+14
	23.00	572	+2
18.05.2010	0.30	564	-8
	3.00	560	-4
	4.30	558	-2
	6.00	554	-4
	11.00	555	+1
	17.00	572	+17
	18.00	Zalany wskaźnik brak skali	

Stan rzeki Mlecznej

Stan alarmowy 192

DATA	GODZINA	STAN WODY(cm)	WZROST(+/-)(cm)
17.05.2010	20.00	194	
	23.00	198	4
20.05.2010	14.00	150	
02.06.2010	9.00	120	
	15.00	154	
	20.30	158	

